

Hof van beroep Antwerpen, arrest van 17 juni 2013

Internationale bevoegdheid – Brussel I Vo – Forumbeding – Artikel 23 Brussel I Vo – Forumbeding opgenomen in de algemene voorwaarden op de keerzijde van de handelsfactuur – Courante handelsbetrekkingen – Confrontatie met dezelfde voorwaarden – Vermoeden van kennisname.

Compétence internationale – Règlement Bruxelles I – Clause d'élection de for – article 23 Règlement Bruxelles I – Clause d'élection de for dans les conditions générales sur le dos de la facture – Relations commerciales courantes – Présomption de connaissance

X. met kantoor te 2018 ANTWERPEN, [...],

Y. met kantoor te 2000 ANTWERPEN, [...] en

Z. met kantoor te 2018 ANTWERPEN, [...],

in hun hoedanigheid van curatoren van het faillissement van M. , met maatschappelijke zetel te [...], KBO-nummer [...],

appellanten,

allen vertegenwoordigd door Mr. JEONG Bin-Na, advocaat te 2000 ANTWERPEN, [...]

tegen het vonnis van de 17e kamer van de Rechtbank van koophandel te Antwerpen van 7 januari 2013, aldaar gekend onder het nummer [...],

tegen

T. vennootschap naar Spaans recht, met maatschappelijke zetel te [...] (Spanje),

geïntimeerde,

vertegenwoordigd door Mr. FONCKE Vanessa, advocaat te 1200 BRUSSEL, [...]

De door de wet vereiste procedurestukken worden overgelegd, waaronder het bestreden op tegenspraak gewezen vonnis van de rechtbank van koophandel te Antwerpen van 7 januari 2013 waartegen hoger beroep werd ingesteld door verzoekschrift neergelegd ter griffie op 21 maart 2013.

Er wordt een akte van betekening d.d. 21 februari 2013 overgelegd. Het hoger beroep is naar vorm en termijn regelmatig. Het is toelaatbaar.

Partijen deden een verzoek tot behandeling bij toepassing van art. 1066 Ger.W. voor wat betreft de opgeworpen exceptie van internationale rechtsmacht.

Met het oog hierop werd een procedurekalender vastgelegd en de zaak werd voor pleidooi vastgesteld op 3 juni 2013.

I.

Bij exploit d.d. 23 maart 2012 dagvaardden huidige appellanten qq., de curatoren [...] qq. van het faillissement van M. aangesteld bij vonnis d.d. 24 juni 2010 van de rechtbank van koophandel te Antwerpen (hierna ook de curatoren of M. huidige geïntimeerde, de vennootschap naar Spaans recht T. (hierna ook . in betaling van 43.999,50 EUR in hoofdsom, meer de verwijlintresten aan 15% per maand over 43.999,50 EUR vanaf 24 juni 2010 tot 23 maart 2012 en een conventioneel schadebeding van 5.279,94 EUR, meer de gerechtelijke intresten over 49.279,44 EUR en de kosten.

De vordering heeft betrekking op 2 beweerd verschuldigde facturen, met name een factuur d.d. 15 april 2010 tot beloop van 29.721,68 USD en een factuur d.d. 10 mei 2010 tot beloop van 29.721,68 USD, samen 59.443,36 USD of omgerekend 43.999,50 EUR.

II.

De eerste rechter verklaarde zich in het bestreden vonnis zonder rechtsmacht.

III.

Appellanten qq. verzoeken het hof, bij hervorming van het bestreden vonnis, om zich bevoegd te verklaren, de vordering ontvankelijk en gegrond te verklaren en T. te veroordelen om te betalen aan de curatele de som van 43.999,50 EUR in hoofdsom, meer de verwijlintresten aan 15% per maand over 43.999,50 EUR vanaf 24 juni 2010 tot 23 maart 2012 en een conventioneel schadebeding van 5.279,94 EUR, meer de gerechtelijke intresten over 49.279,44 EUR en de kosten, waaronder een rechtsplegingsvergoeding van 2.750,00 EUR per aanleg.

Geïntimeerde concludeert tot de ongegrondheid van het hoger beroep, vraagt de bevestiging van het bestreden vonnis, ondergeschikt, indien het hof voor recht zou zeggen dat de eerste rechter rechtsmacht had, de vordering af te wijzen als ongegrond. Zij vraagt een rechtsplegingsvergoeding per aanleg van 5.500,00 EUR.

IV. Beoordeling

Zoals hierboven aangemerkt wordt het debat beperkt tot de exceptie van rechtsmacht.

In het gedinginleidend exploit van dagvaarding gaf M. aan dat *“Overeenkomstig de door gedaagde gekende en aanvaarde algemene voorwaarden van de M.”* ...en *“in de algemene voorwaarden wordt voorzien in de bevoegdheid van de rechtbanken van Antwerpen, zodat in casu de rechtbank van koophandel te Antwerpen bevoegd is”*.

Appellante verwijst in haar verzoekschrift naar art. 23 leden 1-3 EEX- Vo (Brussel I- Vo).

De geldigheid van het ingeroepen forumbeding, vervat in art. 10.4 van de algemene voorwaarden op de keerzijde van de desbetreffende beweerd verschuldigde facturen, voorwerp van het geding, wordt beoordeeld aan de hand van de vereisten van art. 23 voormeld, met uitsluiting van nationaal recht.

De toetsing van het forumbeding gebeurt dus op de eerste plaats aan de vormvereisten overeenkomstig art. 23 EEX- Vo, met name of het een forumbeding betreft:

- in schriftelijke vorm of in een mondeling vorm met een schriftelijke bevestiging;
- in een vorm die wordt toegelaten door de handelwijzen die tussen de partijen gebruikelijk zijn geworden;
- wanneer het een overeenkomst in de internationale handel betreft in een vorm die overeenstemt met de gewoonte waarvan de partijen op de hoogte zijn of hadden moeten zijn en die in de internationale handel algemeen bekend is en door de partijen bij dergelijke overeenkomsten in de betrokken handelsbranche in acht worden genomen.

Het uitblijven van een reactie tegen een forumbeding opgenomen in de algemene voorwaarden die afgedrukt staan op de keerzijde van een handelsfactuur houdt in tegenstelling tot wat in het intern Belgisch recht in de meeste gevallen wordt aangenomen geen aanvaarding in van het beding, tenzij de overeenkomst omtrent het forumbeding gesloten wordt in een vorm die wordt toegelaten door de handelwijze die tussen partijen gebruikelijk is geworden, met name dat partijen onderworpen zijn aan een forumbeding, die voorkomen in de algemene voorwaarden waaraan ook hun vroegere handelstransacties onderworpen waren.

Dit laatste veronderstelt dat diegene die het beding inroept onomstotelijk aantoonbaar is dat partijen geregeld geconfronteerd werden met dezelfde voorwaarden, waardoor zij vermoed worden om kennis te hebben gekregen van het forumbeding dat in deze algemene voorwaarden is vervat.

In geval van courante handelsbetrekkingen moet het gaan om vroegere handelstransacties die niet het voorwerp uitmaken van het geschil.

M. stelt dat *“er sinds 24 oktober 2008 een handelsrelatie bestond waarbij veelvuldig facturen werden uitgeschreven door M. of door haar rechtsvoorganger.”*

Het hof stelt vast dat M. geen enkele factuur met op de rugzijde het kwestieuze forumbeding en verband houdend met vorige transacties overlegt, zodat het bestaan van beweerd courante handelsbetrekkingen waarbij het gebruik van de algemene voorwaarden met het desbetreffend forumbeding niet eens aannemelijk wordt gemaakt door M.

T. van haar kant wijst erop dat zij met rechtsvoorganger van M. een koopverkoopovereenkomst afsloot (*‘vendor agreement’*) die onder meer de toepassing bedong van de algemene voorwaarden van T (stuk 1 bundel geïntimeerde).

Er is ter zake dus gereede twijfel of de referte aan het forumbeding op de keerzijde van vroegere handelsfacturen van M. in de veronderstelling dat deze stukken zouden zijn overgelegd, *quod non in casu* - wel enig rechtsgevolg zou kunnen hebben, nu door T wordt

voorgehouden dat haar algemene voorwaarden toepasselijk zijn op de handelsrelatie tussen M. en T en niet diegene van M. dus de algemene voorwaarden van medecontractant M. op de keerzijde van diens facturen sowieso betwist zijn, met inbegrip van het forumbeding.

Besluit

Het ingeroepen forumbeding weerstaat de toets van art. 23 EEX- Vo niet.

De eerste rechter heeft zich terecht zonder rechtsmacht verklaard. Het bestreden vonnis wordt bevestigd.

Ten onrechte overwoog de eerste rechter dat hij zich niet kon uitspreken over de kosten van het geding en deze aan de beoordeling van de met rechtsmacht beklede rechter moeten worden voorgelegd. Huidige uitspraak is een eindbeoordeling en derhalve is rechtsplegingsvergoeding verschuldigd overeenkomstig de wet van 21 april 2007 en de K.B.'s ter uitvoering ervan.

Appellanten qq. zijn de in het ongelijk gestelde partijen en zijn rechtsplegingsvergoeding verschuldigd aan geïntimeerde, zo in eerste aanleg als in hoger beroep.

Het door geïntimeerde impliciete, doch zeker ingestelde incidenteel beroep in verband met de niet - toewijzing van rechtsplegingsvergoeding eerste aanleg treft doel.

V. Beslissing

Het hof beslist bij arrest op tegenspraak.

De rechtspleging verliep in overeenstemming met de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

Het hof verklaart het hoger beroep van appellanten qq. toelaatbaar doch ongegrond, bevestigt het bestreden vonnis, behoudens wat de niet - toewijzing van de rechtsplegingsvergoeding eerste aanleg aan geïntimeerde betreft.

Het hof veroordeelt appellanten qq. tot betaling van de kosten van beide aanleggen van geïntimeerde, vereffend op 2750,00 EUR rechtsplegingsvergoeding eerste aanleg, 421,32 EUR ten titel van kosten van betekening en 2.750,00 EUR rechtsplegingsvergoeding hoger beroep.

Dit arrest werd uitgesproken in de openbare zitting van 17 juni 2013 door

De heer P. DE BAETS Raadsheer
Mevrouw J. PUTS Griffier

